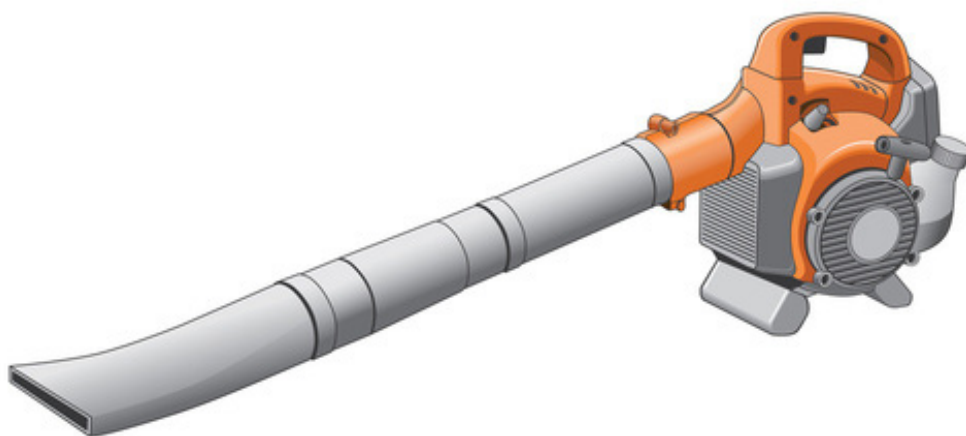

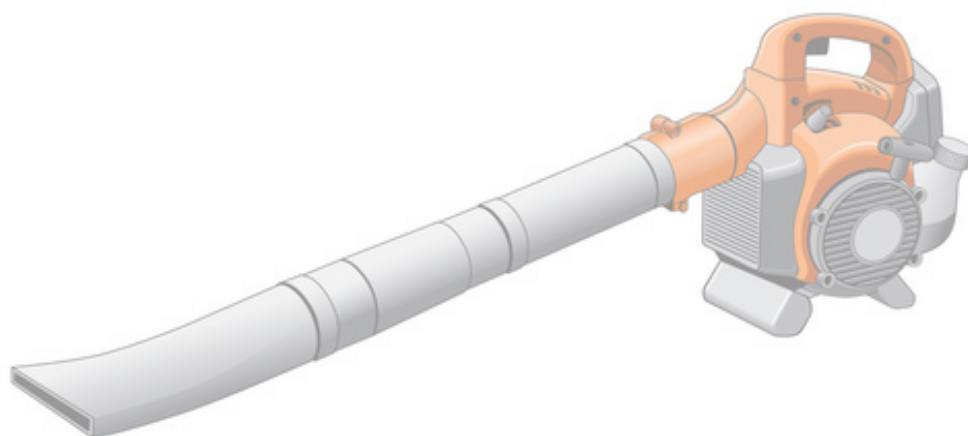
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI MASZYN OGRODNICZYCH

Warszawa, 2018

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI MASZYN OGRODNICZYCH

Termin: II kwartał 2018 roku

Kontrolujący w ramach planu:

wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej z dolnośląskiego, małopolskiego, mazowieckiego, łódzkiego, podlaskiego, pomorskiego, podkarpackiego i warmińsko-mazurskiego.

Cel kontroli: sprawdzenie, czy wprowadzone do obrotu wyroby spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn¹ i nie stwarzają niebezpieczeństwa dla użytkowników.

Zakres podmiotowy kontroli: kontrolami objęto 53 przedsiębiorców, w tym:

- 35 placówek detalicznych,
- 13 sklepów wielkopowierzchniowych,
- 5 sprzedawców hurtowych².

Zakres przedmiotowy kontroli: skontrolowano 161 rodzajów wyrobów.

Skontrolowano następujące rodzaje wyrobów: aeratory, glebogryzarki, kosiarki, kosy, odkurzacze do liści, podkaszarki, rozdrabniacze i sekatory do żywopłotów.

Wyniki kontroli: łącznie zakwestionowano 35 modeli wyrobów (21,7 proc. skontrolowanych).

Kontrola prawidłowości wystawienia i dołączenia do wyrobu deklaracji zgodności wykazała:

- w 29 przypadkach jej nieprawidłowe sporządzenie (brak opisu maszyny, brak nazwy i adresu producenta, brak odniesienia do właściwej dyrektywy, niewskazanie norm zharmonizowanych zastosowanych w procedurze oceny zgodności, brak dwóch ostatnich cyfr roku oznaczających rok, w którym umieszczono znak CE, brak danych osoby upoważnionej do sporządzenia deklaracji w imieniu producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela).

Kontrola zgodności z zasadniczymi wymaganiami wykazała:

- w 1 przypadku brak instrukcji obsługi,
- w 6 przypadkach nieprawidłowe sporządzenie

1 Dz. U. Nr 199, poz. 1228

2 Do sprzedawców hurtowych zaliczono również producentów i importerów prowadzących sprzedaż hurtową.

instrukcji obsługi (brak instrukcji w języku polskim, brak informacji o poziomie hałasu, brak informacji dotyczących drgań przenoszonych przez maszynę, brak pełnej informacji dot. zastosowania maszyny i wyposażenia wymiennego, brak informacji o konieczności stosowania środków ochrony indywidualnej, brak wymaganych ostrzeżeń),

- w 4 przypadkach niewłaściwe oznakowanie maszyn (brak nazwy i adresu producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela, brak określenia maszyny, brak roku budowy).

Kontrola prawidłowości oznakowania CE, potwierdzającego domniemanie zgodności z wymaganiami, nie wykazała nieprawidłowości.

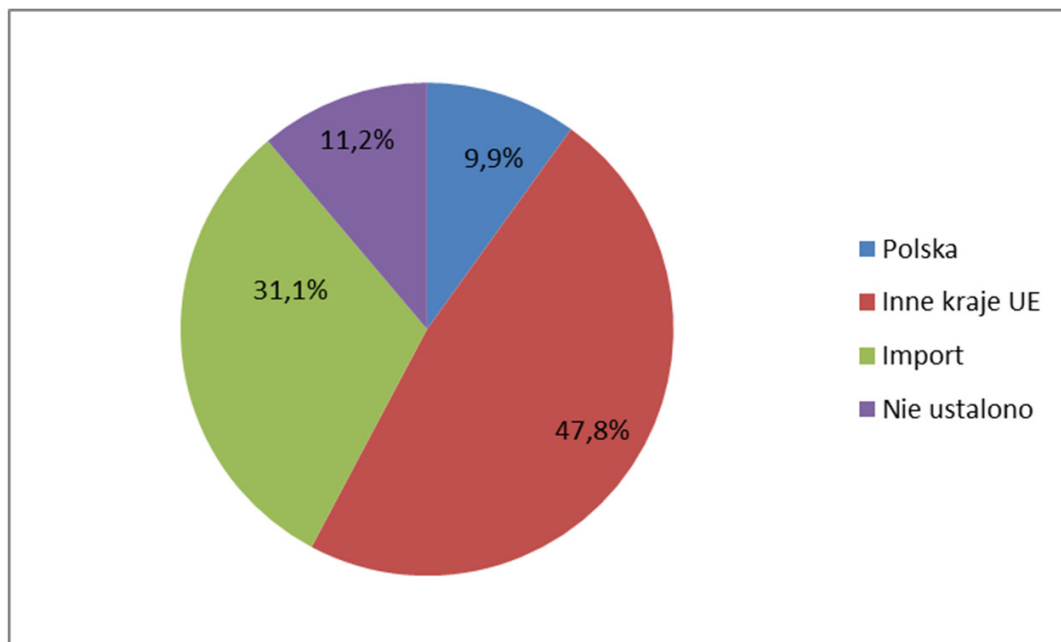
Działania Inspekcji Handlowej: w przypadku niezgodności o charakterze formalnym, które można łatwo wyeliminować, inspektorzy IH występowali do przedsiębiorców, odpowiedzialnych za wprowadzenie wyrobów do obrotu, z wnioskiem o podjęcie dobrowolnych działań naprawczych³ łącznie 34 razy (szczegółowe informacje dostępne są w wojewódzkich inspektoratach Inspekcji Handlowej).

Do organów ścigania skierowano 1 zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa⁴, w związku ze stwierdzeniem wprowadzenia do obrotu wyrobu niespełniającego zasadniczych wymagań.

Wnioski: Porównując z kontrolą maszyn, przeprowadzoną w III kwartale 2017 roku, należy stwierdzić, że odsetek łącznie stwierdzonych nieprawidłowości pozostaje na zbliżonym poziomie. Podczas poprzedniej kontroli zakwestionowano łącznie 21,2 proc. objętych sprawdzeniem wyrobów (spadek o 0,5 p.p.). Odsetek wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami wzrósł o 1,8 p.p. (z 15 proc.), natomiast niezgodności związane z deklaracjami zgodności wykryto w przypadku 11,9 proc. wyrobów (wzrost o 6,1 p.p.).

Stwierdzone niezgodności w zdecydowanej większości przypadków były możliwe do wyeliminowania przez przedsiębiorców w ramach dobrowolnych działań naprawczych. Należy jednak podkreślić, że brak jasno sformułowanej informacji o sposobie korzystania z maszyn, może prowadzić do ich niewłaściwego użycia i w konsekwencji obrażeń. Zatem prowadzenie regularnych kontroli w tym zakresie wydaje się uzasadnione.

Wykres 1. Pochodzenie skontrolowanych wyrobów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

3 art. 40k ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1226, dalej: uosoz)
4 art. 45 uosoz

PORADY DLA KONSUMENTÓW

Zakup maszyn ogrodniczych

Dokładna ocena jakości i bezpieczeństwa maszyn może być dla konsumenta trudna z uwagi na znaczne skomplikowanie konstrukcji, jednak niektóre wady można dostrzec „gołym okiem”.

W pierwszej kolejności zwróćmy uwagę na to, czy na urządzeniu znajduje się znak CE o poniższych kształtach:

Znak ten pozwala domniemywać zgodność danego wyrobu lub procesu jego wytwarzania z zasadniczymi wymaganiami określonymi w stosownych przepisach. Brak znaku na maszynach oznacza zwykle brak przeprowadzenia przez producenta właściwej procedury oceny zgodności.

Warto także zwrócić uwagę na ewentualne dodatkowe atesty. Choć nie są one obowiązkowe, to informacja o ich uzyskaniu jest świadectwem dbałości producenta o bezpieczeństwo wyrobów. Najbardziej znanym symbolem bezpieczeństwa jest niemiecki znak „GS” (skrót od „Geprüfte Sicherheit” – potwierdzone bezpieczeństwo). Również znaki takie, jak TÜV (Technischer Überwachungsverein) czy VDE (Verband der Elektrotechnik Elektronik Informationstechnik) umieszczone na wyrobie świadczą o sprawdzeniu poziomu bezpieczeństwa urządzenia przez niezależną od producenta jednostkę.

Kolejnym ważnym elementem wymagającym sprawdzenia jest stan urządzenia. Sprawdźmy, czy na obudowie nie ma

pęknięć, wgnieceń czy innych uszkodzeń, lub czy obudowa nie jest luźna oraz czy starannie ją zamontowano. Istotne jest mocowanie przewodów, przełączników i osłon. Nie powinny być luźne lub źle dopasowane. Przy urządzeniach posiadających rękojeść, ważne jest, aby była ona wykonana z gładkiego, lakierowanego drewna, metalu lub posiadała osłonę z tworzywa sztucznego oraz nie miała zadziornów czy ostrych, wystających elementów, o które może skaleczyć się użytkownik.

W dalszej kolejności należy sprawdzić, czy do maszyny dołączono deklarację zgodności w języku polskim, zawierającą przede wszystkim opis identyfikujący wyrób oraz oświadczenie, że maszyna spełnia wszystkie odpowiednie przepisy dyrektywy 2006/42/WE w sprawie maszyn.

Na urządzeniu powinny znajdować się naniesione w sposób widoczny, czytelny i trwały m.in. następujące informacje:

- nazwa i adres producenta,
- oznaczenie serii lub typu maszyny,
- informacje niezbędne do bezpiecznego użytkowania oraz dotyczące typu maszyny.

Poniżej przykładowa tabliczka znamionowa z ostrzeżeniami i informacjami dotyczącymi bezpiecznego użytkowania:

Do wyrobu powinny być dołączone instrukcje obsługi w języku polskim warunkujące jego bezpieczne użytkowanie. Instrukcja powinna zawierać m.in.:

- powtórzenie informacji zamieszczonych w oznaczeniu maszyny,
- informacje ułatwiające konserwację maszyny, takie jak: adres importera, serwisu,
- przewidywane zastosowanie maszyny,
- instrukcje dotyczące bezpiecznego przekazywania do eksploatacji, użytkowania, przemieszczania maszyny z podaniem jej masy i masy części maszyny, jeżeli mają one być transportowane osobno, montażu i jej demontażu, regulacji, konserwacji, obsługi i napraw.

Zastosowanie elektronarzędzi

Przy wyborze maszyny powinniśmy przede wszystkim zastanowić się, do czego najczęściej będziemy ją

wykorzystywać. Przykładowo, przy wyborze kosiarki podstawowym kryterium jest powierzchnia koszonego terenu. Kosiarka ręczna wystarczy dla powierzchni kilkudziesięciu metrów kwadratowych. Powyżej 50 m² lepiej sprawdzi się kosiarka elektryczna. Kosiarki spalinowe zaleca się w przypadku powierzchni z przedziału 500-2 000 m². Powyżej 2 000 m² najbardziej wskazana jest kosiarka samojezdna. Jest to o tyle ważne, że urządzenie zbyt słabe w stosunku do stawianych mu wymogów z jednej strony będzie pracowało zbyt długo z maksymalnym obciążeniem, co może stać się przyczyną przedwczesnego zużycia, z drugiej zaś jego użytkowanie będzie bardziej męczące dla operatora, co skutkować może popełnianiem, niekiedy brzemiennych w skutki, błędów.

Ważne jest zwrócenie uwagi na dostosowanie urządzenia do miejsca wykonywanych prac – np.: ciężkich maszyn prowadzonych przez operatora, takich jak kosiarki czy glebogryzarki nie należy użytkować na stromych stokach. Z kolei wybierając narzędzie przenośne (np.: nożyce do żywopłotu czy wykaszarkę) warto zdecydować się na maszynę jak najbliższą.

Warto podkreślić, że kierowanie się przy zakupie niską ceną jako jedynym kryterium wydaje się niewłaściwe.

Użytkując maszyny nie wolno zapominać o zasadach bezpieczeństwa. Typowe urazy powodowane przez takie narzędzia, to obcięcia i zgniecenia kończyn, uszkodzenia oczu przez ciała obce (np. wióry), porażenie prądem czy też oparzenia.

Szczególne istotne jest zapoznanie się z instrukcją obsługi i stosowanie się do jej zaleceń. Pozwoli to uniknąć najczęstszych zagrożeń. Instrukcje należy zachować, aby

można było również w przyszłości rozwiązać ewentualne wątpliwości dotyczące użytkowania sprzętu.

Chcąc uniknąć wypadku podczas prac ogrodniczych przede wszystkim nie należy używać narzędzi niesprawnych (np. z uszkodzonym osprzętem) lub bez zamontowanych odpowiednich osłon, a stosowane oprzyrządowanie i akcesoria wymienne powinny być zgodne z zaleceniami producenta urządzenia.

Przed rozpoczęciem pracy należy przygotować obszar roboczy poprzez usunięcie przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie, takie jak duże kamienie, gałęzie, kable, zabawki pozostawione przez dzieci itp. - uderzone przez ostrze przedmioty mogą zostać wyrzucone spod jego osłony z dużą prędkością i spowodować poważne obrażenia, także osób trzecich. Niedopuszczalne jest korzystanie z maszyn ogrodowych przez dzieci (nawet pod nadzorem dorosłych). Pamiętajmy, że nie wolno używać maszyn pod wpływem alkoholu lub podobnie działających środków.

Dla własnego bezpieczeństwa warto starać się, aby prace wykonywać przy świetle dziennym lub dobrym oświetleniu sztucznym. Przed wymianą akcesoriów należy odłączyć narzędzia od zasilania. Przed powtórным użyciem narzędzi należy zamocować i wyregulować osłony.

Należy unikać pracy w niestabilnych miejscach (np.: stojąc na drabinie czy gałęzi drzewa). Przystępując do pracy z maszynami warto zadbać o środki ochrony – oczu, twarzy i słuchu oraz odpowiedni strój (wytrzymałe, przeciwpoślizgowe obuwie nie odkrywające stopy, długie spodnie, rękawice robocze). Pamiętajmy, że luźna odzież, biżuteria czy rozpuszczone, długie włosy zwiększają ryzyko wypadku.

Opracowanie:

Departament Nadzoru Rynku

Wydział Monitorowania Systemu Nadzoru Rynku